

Ніс (скорочено)

Микола Гоголь

Глава 1

"Березня 25 числа сталося в Петербурзі надзвичайно дивна пригода". Цирульник Іван Якович знаходить в свіжому хлібі ніс колезького асесора Ковальова, якого він голив по середах і неділях.

Іван Якович намагається непомітно викинути знахідку, але чоловікові постійно заважають. У відчаї цирульник направляє до Ісакиєвського мосту і кидає ганчірку з носом в Неву. Радіючи вирішення проблеми, цирульник раптом помічає в кінці мосту квартального наглядача й героя затримують.

Глава 2

Прокинувшись вранці, колезький асесор Ковальов, бажаючи подивитися на вискочив у нього на носі прищик, виявляє замість носа абсолютно гладке місце. Ковальов негайно відправляє до обер-поліцмейстера. По дорозі, біля одного з будинків герой зауважує карету, з якої вистрибує пан в мундирі і біжить вгору по сходах. У подиві Ковальов розуміє, що це був його ніс. Через дві хвилини ніс вийшов в "мундирі, шитом золотом" зі шпагою на боці. "По капелюсі з плюмажем можна було укласти, що він вважався в ранзі статського радника".

Ніс сів у карету й поїхав в Казанський собор. Слідуючи за носом, Ковальов також заходить в собор і бачить, як ніс "з виразом найбільшої побожності молився". Ковальов делікатно звернувся до носа, намагаючись умовити його повернутися на місце, але ніс робив вигляд, що не розуміє, про що йде мова, в кінці сказавши, що він "сам по собі".

У відчаї Ковальов вирішує подати оголошення про зникнення носа в газету, однак йому відмовляють, так як від такої статті "газета може втратити репутацію". Бажаючи якось підбадьорити засмученого Ковальова, працює в газеті чиновник пропонує йому понюхати "табачку". Обурившись, герой вирушив до приватного пристава. Приватний пристав прийняв Ковальова досить сухо, сказавши, "що у порядної людини не відірвуть носа і що багато є на світі всяких маиоров, які не мають навіть і спіднього в пристойному стані і таскаються по всяким непристойним місцях".

Ковальов вирішує, що в цьому винна "штаб-офіцерша Подточина", яка хотіла одружити героя на своїй дочці. На думку асесора, вона "найняла для цього яких-небудь колдовок-баб". Ковальов пише Подточиною лист із загрозою, але, отримавши відповідь, розуміє, що вона не має ніякого відношення до зникнення носа.

Раптово до Ковальову приходить поліцейський чиновник, який на початку твору стояв на кінці Ісакиєвського мосту, і розповідає, що ніс героя знайдено: "його перехопили майже на дорозі. Він вже сідав в дилижанс і хотів поїхати в Ригу". Чиновник приніс його з собою. Ковальов дуже радий знахідку, але всі його спроби "помістити ніс на своє місце" безуспішні. Не допомагає Ковальову і доктор, який вважав, що краще все залишити як є. По Петербургу швидко розлітаються чутки про те, що ніс асесора

бачили в різних частинах міста.

Розділ 3

7 квітня ніс Ковальова невідомим чином опинився знову на своєму місці. Тепер Іван Якович голить чоловіка з особливою обережністю, намагаючись не торкатися до його носа. "І після того майора Ковальова бачили вічно в доброму гуморі, усміхненого, рішуче переслідує всіх гарненьких дам".

"Ось яка історія сталася в північній столиці нашої обширної держави! Тепер тільки по міркуванні все бачимо, що в ній є багато неправдоподібного". Однак "хто що не кажи, а подібні події бувають на світі; рідко, але бувають".

Висновок

У повісті "Ніс" Гоголь гостро висміює недоліки сучасного йому суспільства, для якого типовими були такі типи людей, як колезький асесор Ковальов. Те, що Ковальов за сюжетом повісті втрачає саме ніс, не випадково – цим автор підкреслює душевну й розумову бідність героя, для якого зовнішність була єдиною його перевагою.